

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းခြင်း မေးလေ့ရှိသော မေးခွန်းနှင့်အဖြေများ (FAQ)

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းခြင်းဆိုသည်မှာ မည်သည်ကိုဆိုလိုပါသနည်း။ မည်သည့် အတွက်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းခြင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မရှိမဖြစ်ပါဝင်ရမည့်ကဏ္ဍဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်တိုင်းတွင် မဲဆန္ဒရှင်များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်လောင်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ ရွေးကောက်ပွဲလေ့လာသူများနှင့် အခြားသော ရွေးကောက်ပွဲတွင်ပါဝင်သက်ဆိုင်သူများက တိုင်ကြားလာနိုင်သည့် အငြင်းပွားမှု များ၊ နစ်နာမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အငြင်းပွားမှုများဟုဆိုရာတွင် မဲဆန္ဒရှင်များအပေါ်ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ တရားမဝင်မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုပြုခြင်း ၊ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်များကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးခြင်းနှင့် မဲရေတွက်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို နှောင့်ယှက်ခြင်းစသည့် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများနှင့် နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျူးလွန် သည့် ပြစ်မှုများ အထိကျယ်ပြန့်ပါသည်။

မှန်ကန် မြန်ဆန်ပြီး မျှတစွာ အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲတရားဝင်ဖြစ်မှုနှင့် ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းတကျ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံရသောအဖွဲ့အစည်းများအပေါ် ပြည်သူလူထု၏ အယုံအကြည်ရှိမှုတို့အတွက်များစွာ အရေးကြီးပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း များက တာဝန်ရှိပါ သနည်း။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ရှိပါသည်။

- **ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာခုံအဖွဲ့များ-** ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အပေါ်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည့် တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများ ဖြေရှင်းရာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။
- **ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ အဆင့်ဆင့်-** မဲစာရင်းဆိုင်ရာ တိုင်ကြားမှုများ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ကြားမှုများ စသည့် ရုံးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကန့်ကွက်ခြင်း၊ အယူခံခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်များကို ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေတွင်ရှင်းလင်းစွာပြဋ္ဌာန်း ထားရှိပါသည်။
- **ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာစေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးကော်မတီများ-** မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးကာလ အငြင်းပွား မှုများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလကိုယ်စားလှယ်လောင်းများလိုက်နာရန် ကျင့်ဝတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွား မှုများကို ဖြေရှင်းရန် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးလုပ်ငန်း စဉ်သည် မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးကာလမှ ရွေးကောက်ပွဲနေ့အထိ တင်ပြလာသည့် အငြင်းပွား မှု ကိစ္စရပ်များကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လက်ခံနိုင်သည့် သဘော တူညီမှုရရှိစေရန် သဘောဆန္ဒ အလျောက် ကူညီညှိနှိုင်းပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပိုမိုသိရှိလိုပါက မေးလေ့မေးထရှိသော စေ့စပ် ညှိနှိုင်းခြင်း ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများနှင့်အဖြေများတွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။
- **မဲရုံမှူး-** ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် မဲရုံအတွင်းဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုကိစ္စရပ်များ ကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အာဏာပေးအပ်ထားသည်။
- **ရဲနှင့်တရားရုံးများ-** ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန်တာဝန်ရှိ သည်။

ကန့်ကွက်ခြင်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

ဥပဒေ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေကို ချိုးဖောက်မှုဖြစ်ခဲ့ကြောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်က စာဖြင့် စွပ်စွဲ တိုင်တန်းချက် တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ကော်မရှင် (သို့မဟုတ်) ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲအဆင့်ဆင့်သို့ တရားဝင်တိုင်ကြား ကန့်ကွက်ခြင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

တိုင်ကြားလာသည့် ကန့်ကွက်လွှာနမူနာအချို့က မည်သည်များဖြစ်ပါသနည်း။

ကျူးလွန်မှုဖြစ်ပွားသည့်ကာလ၊ တာဝန်ယူဖြေရှင်းမည့်အဖွဲ့အစည်း၊ ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခြင်း နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း တို့အတွက် နောက်ဆုံးထားဆောင်ရွက်ရမည့် ကာလသတ်မှတ်ချက် စသည့် သဘောသဘာဝ အပေါ်မူတည်၍ တိုင်ကြားမှု အမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါသည်။

- **မဲစာရင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ထည့်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ခြင်း။** ဥပမာအဖြစ် ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသူတစ်ဦး၏ အမည်စာရင်းကို မဲစာရင်းတွင်ထည့်သွင်းခြင်း၊ ကွယ်လွန်သူများကို မဲစာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ အသေးစိတ်ကို မဲစာရင်းဆိုင်ရာ မေးခွန်းများနှင့်အဖြေများတွင်ကြည့်ရန်။
- **ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်းတွင်သွင်းသည့်ကာလတွင်းတိုင်ကြားမှုများ-** ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအရည်အချင်း ဆိုင်ရာ ကန့်ကွက်မှုများ သို့မဟုတ် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲက အမည်စာရင်း တင်သွင်း လွှာကို ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက် အပေါ်အယူခံခြင်း။ အသေးစိတ်ကို ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအ မည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းဆိုင်ရာ မေးခွန်းများနှင့်အဖြေများ တွင် ကြည့်ရန်။
- **တရားမဝင်မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း-** ဥပမာအနေဖြင့် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း (မော်တော်ယာဉ် သို့မဟုတ် ရုံး)ကို ကိုယ်စားလှယ် လောင်းမှ အလှဲသုံးစားပြုခြင်း၊ တစ်ဖက် မဲဆန္ဒရှင်များကို အမုန်းစကားဖြင့် တိုက်ခိုက် ခြင်း၊ ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံမည့် အခြားကိုယ်စားလှယ် လောင်းအား အသရေဖျက်ခြင်း။
- **စောင့်ကြည့်လေ့လာသူ၊ မီဒီယာနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များက စောင့်ထိန်းရမည့်ကျင့်ဝတ်များကို ချိုးဖောက်ခြင်း-** ဥပမာအားဖြင့် မဲရုံအတွင်း ဝင်ရောက်ခါတ်ပုံရိုက်ယူခြင်း၊ မဲပေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ ကိုအနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေခြင်း၊ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း တစ်ဦးဦး အတွက် ဘက်လိုက်ခြင်း။
- **မဲပေးခြင်း၊မဲရေတွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှုမမှန်မှုများ -** ဥပမာ သူတစ်ပါးအယောင်ဆောင်ခြင်း၊ မဲရုံအတွင်း မဲဆွယ်စည်းရုံး ခြင်း၊ အတု ပြုလုပ်ထားသည့် မဲလက်မှတ်ဖြင့် မိမိလိုလားသော ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအား မဲပေးခြင်း သို့မဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲ အရာရှိ၏ တာဝန် ဝတ္တရားများကို အနှောင့် အယှက်ပြုခြင်း၊ မဲရုံဖွင့်လှစ်ရန်နှောင့်နှေးစေခြင်း၊ မဲလက်မှတ်၊ မဲရုံသုံးပစ္စည်းများ ပျောက်ဆုံးခြင်း။
- **လျှို့ဝှက်မဲပေးမှုကိုထိခိုက်ခြင်း -** ဥပမာ မဲဆန္ဒရှင်များမဲပေးစဉ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေခြင်း၊ မဲရုံဝန်ထမ်း က ဆန္ဒမဲပေးသူကို ခါတ်ပုံရိုက်ယူခြင်း။
- **တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများ-** ဥပမာ မဲပေးရန် သို့မဟုတ် မဲမပေးရန် အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ခြောက်လှန့်ခြင်း၊ မလျော်ဩဇာ သုံးခြင်း၊ လိမ်လည်ခြင်း၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုပြုလုပ်ခြင်း။
- **လေ့လာသူများ၊ မီဒီယာနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လေ့လာနိုင်မှုကို ကန့်သတ်မှုပြုခြင်း-** ဥပမာ မဲရုံပရိဝုဏ် အတွင်း သတင်းခါတ်ပုံ ရယူမှုကိုခွင့်မပြုခြင်း၊ မဲရုံအတွင်း ဝင်ခွင့်ကို တားမြစ်ခံရခြင်း။
- **ထိခိုက်လွယ်သောအရာများကိုဖျက်ဆီးခြင်း၊ပျောက်ဆုံးစေခြင်း-** ဥပမာ ထိခိုက်လွယ်သော ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ စာရွက်စာ တမ်း များကို တမင်ကြံရွယ်ချက်ဖြင့်ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ဖတ်ရှု၍ မရ စေရန်ပြုလုပ်ခြင်း။
- **ရွေးကောက်ပွဲအသုံးစရိတ်ဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများ-** ဥပမာ သတ်မှတ်ထားသည့်ရွေးကောက်ပွဲအသုံး စရိတ်ထက်ကျော်လွန် ခြင်း၊ အသုံးစရိတ် အစီရင်ခံစာတင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်ခြင်း။
- **ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ကန့်ကွက်ခြင်း-** ဥပမာ ရွေးကောက်ခံရသည့် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအား မဲဆွယ် ကာလ အတွင်းတရားမဲ့ပြုကျင့်ခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင်မတရားသဖြင့် အနိုင်ရရှိစေခြင်း သို့မဟုတ် ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲသည် မျှတမှုမရှိဟုကန့်ကွက်ခြင်း။

မည်ကဲ့သို့တိုင်ကြားရမည်နည်း။

တိုင်ကြားမှုလုပ်ငန်းစဉ်သည် ကျူးလွန်သည့်အကြောင်းအရာ၏ သဘောသဘာဝ၊ ဖြစ်ပွားသည့်အချိန်၊ တိုင်ကြားမှုအပေါ် စီရင် ပိုင်ခွင့်ရှိ သည့်အဖွဲ့အစည်းစသည့်တို့ အပေါ်တွင်မူတည်ပါသည်။ တိုင်ကြားမှု လုပ်ငန်းစဉ်များကို အောက်တွင်အကျဉ်းချုံးဖော်ပြ ထားပါသည်။

မဲစာရင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍တိုင်ကြားမှုများ (ပိုမိုသိရှိလိုပါက မဲစာရင်းဆိုင်ရာ အမေးနှင့်အဖြေများတွင်ကြည့်ရန်)

- ၁။ **မည်သည့်ကိစ္စရပ်များတိုင်ကြားနိုင်ပါသနည်း။**
  - မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးသည် မဲစာရင်းတွင် မပါဝင်သဖြင့် ပုံစံ (၃) ဖြင့် အမည်စာရင်း ထည့်သွင်းပေးရန်တောင်းဆိုခြင်း၊
  - မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦး၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ မှားယွင်းနေသဖြင့် ပုံစံ (၄-ဂ)ဖြင့် ပြင်ဆင်ပေးရန်တောင်းဆိုခြင်း၊
  - မဲစာရင်းတွင် မပါဝင်သင့်သူတစ်ဦးပါရှိနေသဖြင့် ပုံစံ (၄)ဖြင့် ကန့်ကွက်ရန်တောင်းဆိုခြင်း။
- ၂။ **မည်သည့်နေရာတွင်လျှောက်ထား မည်နည်း။**
ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ
- ၃။ **မည်သည့်အချိန်တွင်လျှောက်ထားနိုင်သနည်း။**
မဲစာရင်းကပ်ထားကြေညာပြီး (၁၄) ရက်အတွင်း
- ၄။ **အခကြေးငွေပေးရပါသလား။**
အခကြေးငွေမပေးရပါ။

<p>၅။ မည်သည့်သက်သေအထောက်အထားတင်ပြရမည်နည်း။   အထောက်အထားများ၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မိတ္တူ၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုထောက်ခံစာ၊ အိမ်ထောင်စုစာရင်းမိတ္တူ၊ တရားရုံး ထောက်ခံစာနှင့် အခြားအထောက်အကူပြုမည့် အထောက်အထား ပုံစံများ။</p>
<p>၆။ ဆုံးဖြတ်ချက်မည်သည့်အချိန်တွင်စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးမည်နည်း။   ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသည် လျှောက်လွှာတင်ပြီး (၇)ရက်အတွင်းစိစစ်ဆုံးဖြတ်ကာ သက်ဆိုင်သူများကို အကြောင်းကြားမည်။</p>
<p>၇။ အကယ်၍ မဲဆန္ဒရှင်၏တင်ပြချက်မှန်ကန်ပါကမည်သို့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်နည်း။   အကယ်၍ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦး တောင်းဆိုထားသည့် တောင်းဆိုလွှာ၊ ပြင်ဆင်လွှာ (သို့မဟုတ်) ကန့်ကွက်လွှာများကို စိစစ်ပြီး မှန်ကန်ပါက တင်ပြချက် အတိုင်း ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။</p>
<p>၈။ ငြင်းပယ်ခံရလျှင်အယူခံနိုင်ပါသလား။   အကယ်၍ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးသည် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲမှ ငြင်းပယ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ကျေနပ်မှုမရှိပါက မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲထံ အယူခံလွှာကို အကြောင်းကြားစာ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၃)ရက် အတွင်း အယူခံရပါမည်။ မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲက စိစစ်၍ ဆောလျင်စွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပါမည်။</p>

ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းနှင့်စစ်လျဉ်းသည့် တိုင်ကြားမှုများ (ပိုမိုသိရှိလိုပါက မေးလေ့မေးထရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတင်သွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အမေးနှင့်အဖြေများတွင်ကြည့်ရန်)

<p>၁။ မည်သူက တိုင်ကြားနိုင်သနည်း။   တူညီသည့် မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း သို့မဟုတ် ၎င်းကခန့်ထားသော ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ် မည်သူမဆို ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းနိုင်ပါသည်။</p>
<p>၂။ မည်သည့်နေရာတွင်လျှောက်ထားနိုင်သနည်း။   သက်ဆိုင်ရာခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲထံတွင် ကန့်ကွက်လွှာတင်ရမည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အတွက် ဖြစ်ပါက အမည်စာ ရင်းစိစစ်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ တွင် ကန့်ကွက်လွှာကို တင်သွင်းရမည်။</p>
<p>၃။ မည်သည့်အချိန်လျှောက်ထားနိုင်သနည်း။   ကန့်ကွက်လွှာကို ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်း တင်သွင်းလွှာစိစစ်ရန် သတ်မှတ်ထားသောနေ့ရက်၌ တင်သွင်းရမည်။</p>
<p>၄။ အခကြေးငွေပေးရပါသလား။   အခကြေးငွေမပေးရပါ။</p>
<p>၅။ မည်သည့်သက်သေအထောက်အထားတင်ပြနိုင်သနည်း။   မဲစာရင်းမိတ္တူ/မဲစာရင်းပါအချက်အလက်၊ မွေးစာရင်း၊ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမှ အများပြည်သူသို့ ထုတ်ပြန်ချက်နှင့် ကြေညာချက်များ၊ အဖြစ်အပျက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ သိရှိသော သက်သေများ၏ ကတိသစ္စာပြု ထွက်ဆို ချက်များ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း၊ လူမွဲစာရင်းဝင်ဖြစ် ကြောင်းစသည့် တရားရုံး၏ အမိန့်မိတ္တူများ သို့မဟုတ် အခြားသက်သေ အထောက်အထား။   ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲမှ ကန့်ကွက်ခံရသူကိုယ်စားလှယ်လောင်းအား ၎င်း အနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရန် အရည်အချင်းပြည့်မီကြောင်း ပြသရန် အခွင့်အရေးပေးရမည်။</p>
<p>၆။ ဆုံးဖြတ်ချက်မည်သည့်အချိန်တွင်စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးမည်နည်း။   ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသည် ကန့်ကွက်သည့် ကိစ္စကို စိစစ်သည့်နေ့မှ (၇)ရက်အတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသည် ကန့်ကွက်ခံရသည့် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအား ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရန် သတ်မှတ်အရည်အချင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ မရှိကို ဆုံးဖြတ်မည်။</p>
<p>၇။ အယူခံခွင့်ရှိပါသလား။ မည်သို့အယူခံနိုင်ပါသနည်း။   ကန့်ကွက်သူ၊ ကန့်ကွက်ခံရသူတို့က ဆုံးဖြတ်ချက်အား ကျေနပ်မှုမရှိပါက အယူခံနိုင်သည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲထံသို့ အယူခံလွှာတင် သွင်းရမည်။ အယူခံလွှာကို ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီး (၇)ရက်အတွင်း တင်သွင်းရ မည်။ • တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအတွက်ဖြစ်လျှင် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သို့ အယူခံတင်သွင်း ရမည်။ လုပ်ငန်းစဉ် မှာအထက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ • မည်သည့်အခကြေးငွေမပေးရန်မလိုပါ။

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသည် အယူခံလွှာလက်ခံရရှိပြီး (၇) ရက်အတွင်း ဆုံးဖြတ်မည်။

ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီမမှန်မှုများ၊မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်းနှင့်ကျင့်ဝတ်စသည့်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ကြားမှုများ

၁။ မည်သည့်ကိစ္စရပ်များတိုင်ကြားနိုင်ပါသနည်း။
<ul style="list-style-type: none"> • တစ်စုံတစ်ဦး၊ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း၊ နိုင်ငံရေးပါတီ ကပြုလုပ်သော ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများ၊ မသမာမှု သို့မဟုတ် မှားယွင်းစွာပြုကျင့် မှုများ • ရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ အခန်း (၁၃)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ချိုးဖောက်မှုများ (ဥပမာ-သူတစ်ပါးအယောင်ဆောင်ခြင်း၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူပြုခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း (ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသောပြစ်မှု)
၂။ မည်သူကတိုင်ကြားနိုင်သနည်း။
နစ်နာသည့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို
၃။ မည်သည့်နေရာတွင်တိုင်ကြားရမည်နည်း။
အမှုဖြစ်ပွားရာဒေသရှိ သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ။ အကယ်၍ ကော်မရှင်က ရဲအရေးပိုင်ပြစ်မှုဟု စိစစ်တွေ့ရှိပါက အမှုကို ရဲစခန်းသို့ လွှဲပြောင်းမည် ဖြစ်ပါသည်။
၄။ မည်သည့်အချိန်တွင်တိုင်ကြားရမည်နည်း။
<ul style="list-style-type: none"> • စောနိုင်သမျှဆောလျင်စွာ။ သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင်က မိမိသဘောဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာစေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးကော်မတီထံ လွှဲပြောင်းနိုင်သည်။ (အမေးနှင့်အဖြေများတွင်ကြည့်ရန်) • ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပစဉ်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြီး (၁၅) ရက်အတွင်း။
၅။ အခကြေးငွေပေးရပါသလား။
အခကြေးငွေမပေးရပါ။

ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရသည့်ကိုယ်စားလှယ်၏မဲရလဒ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍တိုင်ကြားမှုများ

၁။ မည်သည့်ကိစ္စရပ်များတိုင်ကြားနိုင်သနည်း။
ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများကို ကျူးလွန်၍ ရွေးကောက်ခံ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အဖြစ်ရောက်ရှိ စေသော တရားမဝင် ကျူးလွန်ချိုး ဖောက်မှုအပေါ်ကန့်ကွက်ခြင်း။ ဥပမာ- မဲရေတွက်သည့်လုပ်ငန်းစဉ် များတွင် မှုမမှန်မှုများရှိ နေခြင်း၊ တရားမဝင် မဲဆွယ်ခြင်း၊ မမှန်မကန်ပြုလုပ်ထား သောရွေးကောက်ပွဲအသုံးစရိတ် အစီရင်ခံစာများ။
၂။ မည်သူကတိုင်ကြားနိုင်သနည်း။
သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်တွင်မဲပေးသည့် မည်သည့် မဲဆန္ဒရှင်မဆို သို့မဟုတ် ယင်းနှင့်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း သို့မဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်။
၃။ မည်သည့်နေရာတွင်တိုင်ကြားနိုင်သနည်း။
ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်
၄။ မည်သည့်အချိန်တွင်တိုင်ကြားနိုင်သနည်း။
သက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ က ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များကြေညာပြီး (၄၅)ရက်အတွင်း ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာဖြင့် တင်သွင်းနိုင်သည်။
၅။ အခကြေးငွေပေးသွင်းရပါသလား။
ငွေကျပ် (၅) သိန်း
၆။ ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့ကိုမည်သို့ဖွဲ့စည်းထားပါသနည်း။
ရွေးကောက်ပွဲနောက်ပိုင်းတိုင်ကြားမှုများအတွက် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရန် ဖွဲ့စည်းသည့် ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့များ။ ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့ကို ပုံစံ (၂)မျိုးဖြင့် ဖွဲ့စည်း နိုင်သည်။
<ul style="list-style-type: none"> - ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် သုံး ဦးပါသောခုံအဖွဲ့၊ အဆိုပါအဖွဲ့တွင် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ကျန် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦးက ခုံအဖွဲ့ဝင် အဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။ - ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးနှင့် ဥပဒေကျွမ်းကျင်သော သင့်လျော်သည့် နိုင်ငံသား နှစ်ဦး ပါသောခုံအဖွဲ့၊ အဆိုပါအဖွဲ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ဥပဒေကျွမ်းကျင်သော

<p>သင့်လျော်သည့် နိုင်ငံသား နှစ်ဦးကခုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့ဝင်များ သည် မည်သည့် နိုင်ငံရေး ပါတီဝင်မျှ မဖြစ်စေရပါ။</p> <p>- ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့အား ရွေးကောက်ပွဲခုံရုံးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ပြည်ထောင်စု ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ဥပဒေ အရာရှိ များက စိစစ်ကြားနာခြင်းများ ကို ကူညီပံ့ပိုးပေးပါသည်။</p>
<p>၇။ မည်သို့ကြားနာစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်မည်နည်း။</p> <p>ကြားနာစစ်ဆေးမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ရလဒ်များကို ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ရုံးကထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။ စုံစမ်း စစ်ဆေးမှု များပြုလုပ်ရန်ခုံအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များသို့ သွားရောက်နိုင်သည်။</p>
<p>၈။ အယူခံခွင့်ရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည်။ ခုံအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျေနပ်မှုမရှိပါက အမိန့်ချမှတ်ပြီး (၁၅)ရက် အတွင်း ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ထံသို့ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ အယူခံမှု တင်သွင်းရန် အမှုစရိတ် ငွေကျပ် ငါးသိန်းကို ကော်မရှင်က သတ်မှတ်သည့် အတိုင်း ပေးသွင်းရမည်။</p>

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုများနှင့်ပြစ်ဒဏ်များ (အခန်း-၁၃)

<p>၁။ မည်သည့်ကိစ္စရပ်များတိုင်ကြားနိုင်ပါသနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအခန်း (၁၃)တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသောချိုးဖောက်မှုများ (ဥပမာ လာဘ်ထိုးခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း)၊ (ရဲအရေးပိုင်သောပြစ်မှုများ)။ • တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံဝင်ခြင်း။
<p>၂။ မည်သူကတိုင်ကြားနိုင်ပါသနည်း။</p> <p>မဲဆန္ဒရှင်များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ် များ၊ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲအဖွဲ့ဝင် သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်၏ မဲရုံအဖွဲ့ဝင်</p>
<p>၃။ မည်သည့်နေရာတွင်တိုင်ကြားရမည်နည်း။</p> <p>ရဲစခန်းများ</p>
<p>၄။ မည်သည့်အချိန်တွင်တိုင်ကြားရမည်နည်း။</p> <p>ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပစဉ်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြီး (၁၅) ရက်အတွင်း။</p>
<p>၅။ အယူခံနိုင်ပါသလား။</p> <p>တရားရုံးဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျေနပ်မှုမရှိပါက သက်ဆိုင်ရာအထက်တရားရုံးသို့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ အယူခံနိုင်သည်။</p>

အထွေထွေမေးခွန်းများ

ခိုင်လုံသော ကန့်ကွက်လွှာတစ်စောင်အတွက်လိုအပ်ချက်များက အဘယ်နည်း။

<p>ခိုင်လုံသော ကန့်ကွက်လွှာတစ်စောင်တွင် အောက်ပါအချက်များပါဝင်ရမည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ကန့်ကွက်သူ၏အမည်နှင့်လိပ်စာ၊ • ကန့်ကွက်သူ အဓိကထားဖော်ပြလိုသည့် အရေးကြီးသည့်အချက်များအကျဉ်းချုပ်၊ • တရားမဲ့ပြုကျင့်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အချက်အလက်အပြည့်အစုံ၊ ကျူးလွန်သူများ၏ အမည်၊ ကျူးလွန်သောနေ့ရက်နှင့်နေရာဖော်ပြချက် စာရင်းတစ်စောင်ပူးတွဲတင်ပြရန်၊ • တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့်အညီ တိုင်ကြားသူ၏ တင်ပြချက်များမှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံလက်မှတ်၊ • ဖော်ပြသော ကန့်ကွက်ချက်များကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် ခိုင်မာသောသက်သေနှင့် စာရွက်စာတမ်း မိတ္တူများ၊ <p>အထောက်အထားမခိုင်လုံသော စွပ်စွဲချက်များ သို့မဟုတ် အတည်မပြုနိုင်သောသူများက တင်ပြသော ခိုင်လုံမှုမရှိသည့် ထွက်ဆိုချက်များသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုရန်အတွက် အကျိုးဝင်မည်မဟုတ်ပါ။ ထို့အပြင် အရေးပါသောအချက် အလက်များ ဖြစ်သည့် တင်သွင်းသူ မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကို တိကျစွာဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့် ကန့်ကွက်လွှာများကိုလည်း လက်ခံစဉ်း စားမည်မဟုတ်ပါ။</p>

ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းပြီးနောက် သက်ဆိုင်ရာက မည်သည်တို့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သနည်း။

<p>ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့သည် ကန့်ကွက်လွှာ မိတ္တူတစ်စောင်စီကို ကန့်ကွက်ခံရသူအသီးသီးထံသို့ ဆောလျင် စွာပေးပို့စေ၍ ယင်းကန့်ကွက်လွှာ မိတ္တူကို နိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာစေရမည်။ ထို့ပြင် ယင်းကန့်ကွက်လွှာ မိတ္တူ တစ်စောင်ကို ခုံရုံးရှိ အများမြင်သာသော ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင် ကပ်ထားမည်။ ထိုသို့ ကြော်ငြာစာ ကပ်ထားပြီးနောက် ၁၅ ရက်အတွင်း ကန့်ကွက်ခံရသူ တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ ကန့်ကွက် ပိုင်ခွင့်ရှိသော မဲဆန္ဒရှင် တစ်ဦးဦးက ကန့်ကွက်ခံရသူအဖြစ် ပါဝင်၍ ဖြစ်စေ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အခွင့်</p>

အရေး တစ်ရပ်ရပ်ကို တင်ပြတောင်းခံလိုပါက နိုင်ငံတော်က ကုန်ကျမည့် “အမှုစရိတ် အတွက် ငွေကျပ် ငါးသိန်း” ကို ကော်မရှင်က သတ်မှတ်ပေးသည့် ငွေစာရင်း ခေါင်းစဉ်သို့ ပေးသွင်းပြီး ယင်းအခွင့်အရေးကို တောင်းခံခွင့် ရရှိစေမည့်အပြင် ယင်းအခွင့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေအထောက်အထားလည်း တင်ပြခွင့်ရှိသည်။

ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့သည် ဤနည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အရ တရားမမှုများကို စစ်ဆေးရာတွင် လိုက်နာရသည့် ကျင့်ထုံးနှင့်အညီ ကန့်ကွက်လွှာကို စစ်ဆေးရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးသော လုပ်ငန်းတစ်စိတ်တစ်ဒေသအတွက် လိုအပ်ပါက ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း အခြားဒေသတွင်လည်း ရုံးထိုင်စစ်ဆေးနိုင်သည်။ ထို့အပြင် ခုံရုံးသို့ လာရောက်ရန် အခက်အခဲရှိသည့် သက်သေ တစ်ဦးဦးကို စစ်ဆေးရန် လိုအပ်လျှင် ရွေးကောက်ပွဲ ခုံအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးကို ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ဖြင့် စေလွှတ်၍ ဖြစ်စေ၊ တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ကော်မရှင်ခန့်ထား၍ ဖြစ်စေ စစ်ဆေးစေနိုင်သည်။

ကြားနာစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ပါသလား။

မည်သည့်တိုင်ကြားမှုကိုမဆို ကြားနာစစ်ဆေးပေးရမည်ဟု သတ်မှတ်ချက်မရှိပါ။ သက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲ များသည် ကန့်ကွက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြားနာစစ် ဆေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ဥပမာ- ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက်ပိုင်း ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့များသည် ကန့်ကွက်မှုများကို ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ရုံး ၌ အများပြည်သူရှေ့တွင်ကြားနာစစ်ဆေးခြင်း သို့မဟုတ် အချိန် နှင့် တရားရေးကုန်ကျစရိတ်များ သက်သာစေရန် ကျူးလွန်မှု ပေါ်ပေါက်သော တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် တို့တွင် အများပြည်သူရှေ့၌ ကြားနာခြင်းများပြုလုပ်သည်။ အားလုံး သို့မဟုတ် အချို့သော ကြားနာစစ် ဆေးမှုများကို တိုင်ကြားသည့်အကြောင်းအရာ၊ မျက်မြင်သက်သေ ဦးရေ ရှိမှုအပေါ်မူတည်၍ သက်ဆိုင် ရာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များတွင် ရုံးထိုင်စစ်ဆေးနိုင်သည်။ ကြားနာစစ်ဆေးမှုများကို အကူအညီပြုရန် ကော်မရှင်သည် ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များသို့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် စေလွှတ်၍ ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ကော်မရှင်ခန့်ထား၍ဖြစ်စေ စစ်ဆေးစေနိုင်သည်။

ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းပြီးနောက် ကန့်ကွက်သူက မည်သည့်တို့ကို ဆောင်ရွက်သင့်သနည်း။

ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းသူသည် ကျူးလွန်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သည် ခိုင်မာလုံလောက်သော သက်သေကို တင်ပြသင့်သည်။ ဥပမာ- မဲစာရင်းမိတ္တူ၊ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည် စာရင်းတင်သွင်းလွှာ မိတ္တူ၊ ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများ၏ အများပြည်သူ သို့ထုတ်ပြန်ချက်များ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိရှိသည့် သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်များ၊ သို့မဟုတ် တရားရုံးအမိန့် မိတ္တူများ၊ ဘဏ်စာရင်း၊ မဲဆွယ်စည်းရုံး သည့် ပုံစံစာများ၊ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ် မိတ္တူ၊ ရွေးကောက်ပွဲနေ့က မဲရုံ၏ခေါတ်ပုံ သို့မဟုတ် ဗီဒီယို၊ လေ့လာ သူများ၏ အစီရင်ခံတင်ပြချက်များ စသည်တို့ဖြစ်သည်။

တိုင်ကြားမှုကို သက်သေပြရန် မည်သူတွင်တာဝန်ရှိသနည်း။

ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းသူသည် ၎င်း၏ကန့်ကွက်မှု မှန်ကန်ကြောင်းကို သက်သေပြရန် ကော်မရှင်သို့ ခိုင်မာလုံလောက် သည့် သက်သေ တင်ပြရန်တာဝန်ရှိသည်။ ကော်မရှင်နှင့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲအဆင့်ဆင့်ကလည်း လိုအပ်ပါ က ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် သက်သေများ စုဆောင်းနိုင်သည်။ ဥပမာ ကန့်ကွက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော သက်သေထွက် ဆိုချက်ပေးနိုင်သည့် မဲရုံမှူး သို့မဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲမှ အဖွဲ့ဝင် သို့မဟုတ် မည်သူ့ကို မဆို ဆင့်ခေါ် စစ်ဆေးနိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က မိမိဆန္ဒအလျောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်နိုင်ပါသလား။

ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် သို့မဟုတ် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲအဆင့်ဆင့်သည် တင်ပြလာသော အကြောင်းအရာ ကိစ္စအပေါ်မူတည်၍ မိမိသဘောအလျောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုနိုင်သည်။ တင်ပြလာသော သက်ဆိုင်ရာအမှုတွဲ၊ စာရွက်စာတမ်းများကို ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က မိမိဆန္ဒအလျောက် စစ်ဆေးကြည့်ရှုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် လိုအပ်သလို အဆုံးအဖြတ်ပြုနိုင်ရန် အခြား သက်သေအထောက်အထားများကိုလည်း စစ်ဆေးနိုင်သည်။

သက်သေခံအထောက်အထား စံနှုန်းမှာ အဘယ်နည်း။

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် သို့မဟုတ် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများသည် နှုတ် ပြောစကားများ၊ ထင်မြင် ယူဆချက်များ၊ မှန်းဆချက်များအပေါ် အခြေမခံဘဲ ပကတိအချက်အလက်များ နှင့် သက်သေများ လုံလောက်စွာဖြင့် အမှန်တရားကို သက်သေပြနိုင်ရန် အားထုတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများသည် သက်သေအထောက်အထားများ၏ ခိုင်မာအားကောင်းမှုကို ချမှတ်ထားသော သက်သေ၏ စံနှုန်းများအပေါ်အခြေခံပြီး ဆန်းစစ်ရမည်။ တင်ပြသော သက်သေ အထောက်အထားများ သည် တိုင်တန်းချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် (သို့မဟုတ်) ငြင်းပယ်နိုင်ရန် ခိုင်မာလုံလောက်အားကောင်းရ မည်ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲကာလအတွင်း ကော်မရှင်က မည်သည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်သနည်း။

တိုင်ကြားစာ သို့မဟုတ် အစီရင်ခံစာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးသည်နှင့် ကျူးလွန်ချိုးဖောက်မှု အပေါ်မူတည်ပြီး အောက်ပါ နည်းလမ်းများဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- စာဖြင့်သတိပေးခြင်း
- အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် ပြေလည်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဥပမာ-အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သော အဆောက်အအုံများ တွင် ကပ်ထားသောပိုစတာများကို ခွာစေခြင်း၊ မဲရုံကိုယ်စားလှယ်များအား မဲရုံတွင်းမှ ထွက်ခွာစေခြင်း၊ ထပ်မံပညာပေးခြင်း နှင့် မလိုက်နာပါက လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဝန်ထမ်းဖြစ်ပါက ဝန်ထမ်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအရ အရေးယူခြင်းနှင့် အခြားဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းမှ ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာဌာသို့အရေးယူစေခြင်း။
- တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုထားသောရွေးကောက်ပွဲလေ့လာသူအဖြစ်မှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း။
- ရရှိထားသောမဲများကို ပယ်မဲအဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ မဲပေးခြင်းကို ရွေ့ဆိုင်းခြင်း (သို့မဟုတ်)ရုပ်ဆိုင်း ခြင်း။
- ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်မှရပ်စဲခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း။
- အယူခံမှုကို ရှုံးနိမ့်သော ကိုယ်စားလှယ်လောင်း သို့မဟုတ် အနိုင်ရရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အားကြေညာခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အများပြည်သူသိရှိနိုင်ပါသလား။

ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သတ်မှတ်ထားသည်ကာလအတွင်း သို့မဟုတ် စောနိုင်သမျှဆောလျင်စွာချမှတ်ပြီး ပါဝင်ပတ်သက်သူများကို သက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများက အသိပေးအကြောင်းကြားမည်။ ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက်ပိုင်း တင်သွင်းသည့် ကန့်ကွက်လွှာ များကို အများပြည်သူ ရှေ့ကြားနာစစ်ဆေးရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာမည်။ အယူခံလွှာတင်သွင်းခြင်း မရှိသည့် ရွေးကောက်ပွဲ ခုံအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အယူခံလွှာတင်သွင်းသည့်ရွေးကောက်ပွဲခုံအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ် ချက်များကို နိုင်ငံတော်ပြန်တမ်း တွင် ထုတ်ပြန် ကြေညာ မည်ဖြစ်ပြီး ကော်မရှင်၏ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင်လည်း ဖော်ပြပေးသွားမည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် မိတ္တူကို သက်ဆိုင်သူများက နိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းတွင် မထုတ်ပြန် မိတောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။